

5. A siker kulcsa: a lehetőségek felismerése

1. Célkitűzések

- Lehetőségeinek felismerése a megfelelő kritikai gondolkodás alkalmazásával
- A konstruktív gondolkodás eredményeként a kreatív attitűd és a megvalósult jó ötlet
- A jó ötlethez szükséges kompetencia elemek megszerzése és fejlesztése
 - A kellő igények, szükségek meglátása, és felismerése
 - A megfelelő időben, helyen és módon történő alkalmazásuk, amelyekhez párosul a szükséges szakértelem és a nagy kitartás is
- A problémamegoldó gondolkodás és az innovatív szemléletmód elsajátítása, és fejlesztése

Ebben a leckében nem pontos receptek lesznek a sikeres vállalkozás megvalósításához, hanem elsősorban olyan gondolat és szemléletformáló információk, amelyek segítségével valóban hatékonyak és sikeresek lehetünk a vállalkozási szférában, ha levonjuk belőlük a megfelelő következtetéseket, és bővítjük ezen a területen is vállalkozásához szükséges kompetenciáinkat.

2. A pozitív szemléletmód kialakítása

A megfelelő vállalkozói attitűd elsajátításának első lépése a pozitív beállítódásra való ráhangolódás. Ennek hatására kevesebb lesz az egyénben a feszültség, stressz, szorongás, és egyre tisztábban kezdi látni a környezetét és a körülötte zajló eseményeket. Így megszűnnek a gátások, blokkok, amelyek akadályozták a gondolkodását és nehezítették életét. (Testi tünetei: levertség, szédülés, fej és gyomorfájás, stb.) A pozitív beállítódási folyamat hatására ezek is enyhülnek, csökkennek és idővel - amennyiben ez a pozitív állapot erősödik és tartós marad - el is múlnak. A pozitív szemléletmód és ennek eredményeként kialakuló optimistább, sikeresebb attitűd hatására előtérbe kerül a kreativitás és a konstruktív világlátás.

Amit elképzelünk, azt képesek vagyunk megvalósítani valós életünkben, így gondolataink materializálódnak. Gondolataink hatnak ránk és környezetünkre, ebből kifolyólag teremtjük újra és újra saját világunkat is, mert minden gondolatunkkal - legyen az jó vagy rossz - változást indítunk el. Gondolataink hatása (verbális és nonverbális eszközeinkkel) szavainkon és cselekedeteinken keresztül tud érvényesülni. Fontos szem előtt tartani, hogy gondolatainknak következményei is vannak, hisz kihatnak az általunk meghozott döntésekre, ami elindítja környezetünkben a változás dominó effektusát. Ezért ügyeljünk gondolatainkra, mert azok sorsformáló hatása a jövőnket is befolyásolja. Gondolataink minősége társas hatással is jár, mivel nagy szerepet játszik a személyes érvényesülésben és az értékeink átadásában is. „A szokás nagyúr”, - ahogy emlegetni „szokták”. Azonban lehetőségünk van arra is, hogy kialakítsuk a saját, pozitív és vállalkozásorientált szokásainkat, amelyek által emberi kapcsolataink is harmonikusabbá válhatnak. (Klér Andrea 2011.) A személyiség is alakítható, érdemes saját hasznunkra formálni.

1. kép: François-Auguste-René Rodin: A gondolkodó

„...nincs a világon se jó, se rossz; gondolkozás teszi azzá.” (William Shakespeare: Hamlet, dán királyfi, II. felv. 2. szín)

Nagyon fontos a pozitív beállítódás, mert miközben a vállalkozásunkkal kapcsolatos területeket vizsgáljuk, a gondolataink is erre a területre koncentrálnak. Minél többet gondolunk a vállalkozásunkra, annál élesebben, jobban körvonalazódnak ki a felismeréseink amelyek során lépésről lépésre fog megvalósulni az igazi vállalkozása is.

A pozitív attitűd fejlesztése jótékonyan hat személyiségünk fejlődésére is, melyek az új kooperatív technikák, módszerek és a **kritikai gondolkodás, konstruktivista szemlélet** tesznek lehetővé. Amelyeket a fejlesztési, fejlődési folyamat során empirikusan is megélhetünk és megérthetünk.

3. A kritikai gondolkodás

A pozitív beállítódást és a vállalkozásorientált szemléletet is segíti egy gondolkodásmód, amelyet kritikai gondolkodásnak neveznek. Valójában arról van szó, hogy semmit ne vegyünk készpénznek, ellenben mindent vizsgáljunk meg alaposan, attól függetlenül, hogy mit gondoltunk róla előzetesen. Vegyük a fáradtságot, járjunk utána, keressük meg a hiteles és fellelhető forrásokat a témában és kutassunk, majd vonjuk le a következtetéseket. Teszteljünk is, ha van rá lehetőségünk, és saját tapasztalataink mellett mások élményeire is építhetünk.

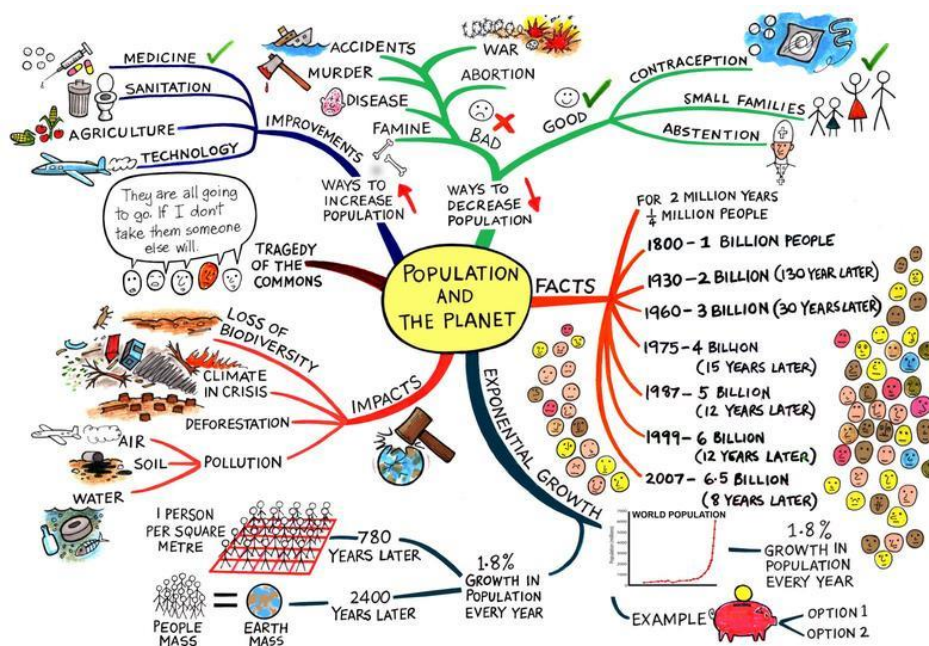
Összegezve, a kritikai gondolkodás nem más mint készségek és tudatos tettek összessége, amelyek által megállapítható, hogy az adott információ igaz-e, vagy hamis (manipulatív).

Kritikai elemzés: Az információ lényegének, értékének megismerése a józan megítélésen alapszik. Az információk vizsgálata során kérdéseket teszünk fel, miközben több szempontot is figyelembe veszünk. (Például mérlegeljük a berögzült feltételezéseket, sztereotípiákat és előítéleteket). Valójában ez egyfajta szkeptikus megközelítés, ugyanakkor ez tudatos és kontrollált mértékű. Minden helyzetben figyeljünk, kérdezzünk, értékeljünk, majd kérjük ki mások véleményét is, mielőtt meghozzuk a döntést, illetve kialakítjuk saját nézőpontunkat. Ez a módszer fárasztónak és időigényesnek tűnhet, mégis az innovatív gondolkodás, kreativitás szempontjából fejlesztő és előre vivő hatással bír. Rengeteget tanulhatunk ezzel az eljárással. A megszerzett, új információk birtokában pedig sokkal árnyaltabb képet kapunk a valóságról az adott témával kapcsolatban.

Kilpatrick (1918): „A projekt egy cél által meghatározott tapasztalatgyűjtés, céltudatos cselekvés, amelynél az uralkodó szándék (cél elérése) mint belső hajtóerő meghatározza a cselekvés célját, szabályozza annak lefolyását, motivációjához erőt ad. (Kőváry-Bogáthné, 2010)5.2. az ötlet.....

Legyen Konstruktív, ezzel is erősíti a vállalkozáshoz szükséges pozitív attitűdjét és kreativitásán túl az önértékelésén és önbecsülésén is javít.

A konstruktív problémaelemzésben jó hasznát veheti egy módszernek, amely segítségével jobban átláthatja vagy kielemezheti a komplexebb helyzeteket. Segíthet az ötletelésben, de egy-egy bonyolultabb vállalkozói helyzetben is adhat megoldásokat. Ez a módszer az **egyszerű fogalmi térkép**.

A 2. kép a világ benépesedését mutatja be és annak időrendi (több ezer évre előre vetítő kilátásait) opcióit. Mindezt egyetlen lapon, amit így egyszerű átlátni, felmérni és megérteni is, még akkor is, ha egy igen összetett világméretű problémát vázol fel. A megoldásra kínálkozó lehetőségeket, ötleteket is könnyebb így felismerni.

Célja: egy gondolat vagy központi fogalom logikai hálójának megalkotása, a téma vizuális elemzése, amely során megláthat olyan összefüggéseket is amelyek egyébként nem derültek volna ki. Tanulásra is használható, gyorsítja az adott anyag elsajátítását és a rögzítését is.

Felhasználási területei: Tudásszervezés (egyéni- és csapatmunkában), problémamegoldásra szimmetria felismerés, összegzés, Jegyzetelés, bonyolult ötletek egyszerű megjelenítésére, ismeretek elmélyítésére, stb.

4. Az ötlet

A forrás is önmagunkban rejlik, ahogy a megoldás is!

Honnan jönnek az ötletek? Miért nem vagyunk egyformán ötletgyárosok? Ahogy nincs két egyforma ujjlenyomat, úgy az emberek kompetenciakörei, és ezen kompetenciák színvonala sem lehet azonos. Olyannyira nincs egyezőségre lehetőség, hogy mindez még a 4-ik dimenzióban is eltolódik vagyis a kronologikus síkon is az esetleges azonosságok mellett óriási eltérések vannak. Egyéni képességeinket

és természetesen az ehhez kapcsolódó tehetségünket is az agy reprezentálja, azaz a jobb és bal agyfélteke dominancia egyensúlya, saját működési módja határozza meg.

Az agyféltekei funkcionális dominanciák megoszlása:

A bal agyfélteke az úgynevezett cenzor (az irányító, morális kontroller) a racionális, logikus döntésekért felel, addig a jobb agyfélteke az intuitív, művészi, kreatív és holisztikus gondolkodási területekért felel.

A bal félteke

a test jobb oldalát koordinálja,
beszéd, (verbalitás, nyelv)
olvasás, írás,
matematika,
analitika,
részletekre figyel,
logika,
tervezés,
stratégiát készít
realisztikus, praktikus
elemez, érvel,

A jobb agyfélteke

a test bal oldalát koordinálja,
érzelmek,
vizuális,
rajzolunk,
hallgatjuk,
kreatív,
ötleteket gyárt,
térérzékelés, mértan,
holisztikus, ()
művészi, zene,
intuitív, összefüggések átlátása,

Tehát honnan ered az ötlet? A válasz röviden (ami az egész leckére, és témára is igaz): minden fejben dől el! Mindazonáltal érdemes leszögezni, hogy egyformán szükség van mindkét agyféltekére a hatékony működéshez. (Például amennyiben nem dolgozna a bal megfelelően, nem rögzítené az új információkat vagy a jobb intuitív részlege - a mintáival, rendszereivel - nem frissítené újjá ezen információkat, akkor nem jönne létre az új ismeret sem. Emellett a kreativitás, a logika hiánya szintén igencsak egyoldalú (nem hasznosítható) gondolkodást eredményezne. Természetesen a fő motivátort is meg kell említeni, az érzelmeket, amelyek irányíthatatlansága a racionalitás hiányában nem vezetne jóra. Azt tudjuk tehát, hogy a vállalkozások kezdete egy dédelgetett (vágy)álmom nyomán, vagy egy heurisztikus felismerés révén fogan meg a fejünk jobb agyféltekéjében a bal támogatása mellett.

Ez a kezdete az egész folyamatnak, aminek a végeredménye egy sikeres vállalkozás lehet, amennyiben az ötlet valóban kreatív, újszerű és kellő igényeket keltett a célpiacon, amelynek képes folyamatos érdeklődését is fenntartani. Kreatív gondolkodásra és a kritikai elemzésre nem csupán a vállalkozás elindításakor van szükség, hanem a legtöbb tervezési, kivitelezési, működtetési folyamatban hasznunkra válhat.

A kreativitás a személyiségtulajdonságok egy eleme, az az alkotókészség, amely az egyén cselekvési- (és/vagy) gondolkodási sémáin keresztül lehetővé teszi azon képességeinek egyedi összerendezettségét, amelynek eredménye egy - valamilyen szintű - alkotást. Ezen alkotás végső eredménye az egyén viselkedésében és magatartásában is kifejezésre kerül, így képes hatással lenni nemcsak önmagára, de környezetére is. A kreativitás az egyéni egyedi megalkotásához szükséges, kutatták, vizsgálták és többen hoztak készíttetek rá tesztek, amivel mérhetővé válhat az egyén kreativitási szintje, amelyek részben igazolódtak az éves során, mégis olyan pontosan nem határolják körbe a kreativitást, mint az IQ vizsgálatok.

A kreativitás fejlesztése a személyiségelemek közül leginkább igényli az aktivitást, ezért aktív játék tevékenységgel lehet legjobban fejleszteni (Például, bárki, bármikor és szinte bárhol végezheti és igazoltan szinte a legjobban fejleszti a kreativitás területét a zsonglőrlabdával való gyakorlás)

A kreativitás szakaszai (G. Wallas)

Preparáció (előkészítés) – specifikus információk gyűjtése több részfolyamatól, elemzések végzése és a megoldandó probléma meghatározása

Inkubáció (lappangás) – ez egyfajta várakozás, és az úgynevezett - kreatív - feszültség fenntartása

Illumináció (megvilágosodás) – az alkotó folyamat magstádiuma, spontán, hirtelen belátás (heuréka pillanat, vagy egyfajta aha-élmény), amelyben megjelenítődik a megoldás

Verifikáció (igazolás) – végleges megoldás-kidolgozás, ötlet-kivitelezés, megoldás ellenőrzés (az illumináció szakaszban kidolgozott eszme összevetése, megfeleltetése a kiértékelési szempontok szerint

4.1. Milyen módon alkotjuk az ötleteinket?

Egy vállalkozásnál is, mint az élet minden területén a döntést egy folyamat előzi meg, amelynek lépései a következők:

-fel kell ismerni a helyzetet; ehhez szükségesek az egyéni és szakmai kompetenciák

-kezeljük a helyzetet

-megoldást találunk; ami a folyamat eredménye is egyben.

Ezt nevezhetjük konstruktív helyzetkezelésnek is, amely egy adott helyzetből adódóan keletkezett, és aminek feloldásához egy olyan eseménysorra van szükség aminek kezdetekor a célhoz vezető lépéseket még nem ismerjük, viszont minden lépés (ha sikertelen is) közelebb visz a megoldáshoz. Ez az úgynevezett problémamegoldó gondolkodás.

Megoldások típusai

Spontán megoldás: Ez az „AHA” élmény, vagy másnéven „Heuréka” pillanat.

Alapvetően ez spontán eredmény, azonban az ehhez vezető út összetett és hosszadalmas. Az adott probléma régóta fennállhat, és egy új élmény, vagy egy másféle tevékenység lehet az, ami a hirtelen felismeréshez és az eredményhez vezet.

A folyamat elemei:

- Előkészület: a hirtelen felismerést, hosszú, alapos előkészítés és munka előzi meg (pl. Thomas Edison, villanykörte)
- Lappangás: ez olyan időszak amikor pihenteti az ember a „problémát” mert elakadt, megrekedt, ekkor érdemes mással foglalkozni.
- Ötlet: a valódi megoldásnak a megszületése – „heuréka” pillanat
- Kidolgozás: az ötlet feldolgozása, részletes kifejtése, hogy mindenki számára érthető legyen

A fenti folyamat szemlélteti, hogy a spontán problémamegoldáshoz szükség van egyrészt a problémával kapcsolatos szakterület ismeretére, másrészt az is kiderül, hogy passzívan is kell a problémával foglalkozni (lappangási időszak). Amíg látszólag és cselekvés szintjén is mással foglalkozunk, addig az agyunk továbbra is a problémán dolgozik, szerkeszti, összekapcsolja a problémához fűződő ismereteket – hogy aztán „spontán” jöjjön meg a megoldás is. (Obermayer-Kovács,2012.)

Konvergens megoldás:

Ez egyfajta tudatos cselekvési folyamat, amelynek központjában maga a „probléma” áll. A feladattal folyamatosan foglalkozó, azt közben folyton elemző, vizsgálódó megoldási folyamat.

Két megközelítése ismert:

Amikor **konvergens** módon oldja meg a feladatot, - a feladatnak egy optimális, illetve „jó” megoldást keres, az eddig megismert módszerek, és részeredmények sajátos felhasználásával.

A **konvergens** megoldás– másként fogalmazva **vertikális** – problémamegoldásnak is nevezik. Jellemzi a célértékek pontos rögzítése (a szükséges mérések elvégzése, ok-okozati viszonyok feltérképezése).

A problémamegoldás általános lépései:

- A probléma felismerése, (pontos) definiálása
- A probléma, megértése, elemzése
- Megoldások létrehozása, és a legjobb megoldás kiválasztása
- A megoldás alkalmazása
- Ellenőrzés

(Obermayer-Kovács, 2012.)

Divergens megoldás:

A **divergens**, másnéven **laterális** gondolkodás során nem egy „helyes” megoldás felkutatása a cél, hanem a nagy mennyiségű, egyedi megoldások számbavétele, amelyeket később kivitelezni is lehet.

4.2. Kreativitás jelentősége a megoldások folyamatában

Kreatív módszerek:

A kreatív módszereknél szervezett és szabályozott formában alkalmaznak erősen vizualizáló technikákat és képi gondolkodásmódot. A folyamatok strukturáltak a probléma meghatározása és megoldása között (szabályozott módszer). A módszerek végrehajtási sora meg van határozva, semmit nem lehet kihagyni vagy felcserélni.

Kreatív megoldások jellemzői

- több lehetőséget biztosítanak az eredeti megoldásokra
- több irányúak és elágazók (nem lineáris)
- divergencia a jellemző (és nem a konvergencia)
- több ötletet eredményeznek (és nem csak egyet)
- mindkét agyféltekét működtetik

Néhány a gyakorlatból ismert módszer:

- Mandala módszer
- Hat kalap módszere
- Elmetérkép (Mind Map) módszer
- Ötletroham (brainstorming) módszer
- SCAMPER módszer
- Véletlen szavak módszere
- TRIZ módszer
- Halszálka módszer
- Fókusz-meghatározás módszere
- Ötletből ötlet módszer,
- Provokáció/elmozdulás módszere
- Ötletmátrix módszer
- Miétsorozat módszer stb.

Néhány kedvcsináló a problémamegoldó technikákból:

Ötletroham (brainstorming) módszer és a fordított ötletroham

Alex Osborn nyomán: a brainstorming kreatív ülés, amely egyetlen célja egy ötlet sor létrehozása. Egy adott problémára több megoldás is lehet, amelyek később külön - külön is megvalósíthatók, vagy továbbgondolhatók.

Az 5 alapszabály (Alex Osborn):

- Minél több ötletet felhozni, spontán módon, ösztönösen, és egyet sem szabad elvetni.
- Tilos kritizálni, megvétózni bárkit is az ötletgenerálás ideje alatt. Nem használható az „igen, de” reakció.
- Ugyanakkor a résztvevők egymás ötleteire reagálhatnak. Alkalmazható az „igen,és” kifejezés, ez előre vivő, kreatív.
- A legextrémebb, legképtelenebb ötletek is lehetnek befutók.
- Az ötletek közösek, a résztvevők tulajdonát képezik, mert speciális közös munka eredményei.

Noha a brainstorming igen elterjedt és népszerű, mégis fontos kihangsúlyozni, hogy alkalmatlan a teljes problémamegoldásra, mert nem komplex rendszer. Másrészt a legtöbb kreatív – problémamegoldó - gondolkodás taktikájának a részét képezi, továbbá a technikai és metodikai alapjául is szolgál.

A hat gondolkodó kalap módszere

Edward De Bono professzor dolgozta ki a „hat gondolkodó kalap” módszerét. Az egész világon alkalmazzák. A Siemens a módszernek köszönhetően 50%-kal csökkentette a termékfejlesztés időtartamát. Az IBM központi laborjában az értekezletre fordított idő a korábbi idő negyedére esett a hat kalap egyszerű, mégis hatékony gondolkodási technikájának köszönhetően. A módszert a legtöbb (empirikus) élethelyzetben is jól lehet alkalmazni. A lényege, hogy a figyelem nem a jelenre, hanem a (feltételezett) jövőre fókuszálódik, ezért előre hajtó tendenciával bír, mert a résztvevőknél nem az számít, kinek is van igaza, hanem hogy mi lehet, illetve hogy lehet előre haladni. Az emberi ego az egyik legnagyobb gátlója a gyors és hatékony gondolkodásnak. Az egót, mint befolyásoló tényezőt, a hat kalap módszer kiiktatja. Ezért az embereket konstruktív hozzáállásra és hatékonyabb együttműködésre sarkallja.

A másik gátló tényező a zűrzavar a hatékony gondolkodásban. Az emberi agy egyszerre egy időben túl sok dologra próbál figyelni vagy azokkal foglalkozni. A hat kalap módszernél egy időben csak egy dologgal kell foglalkozni. (úgy mint: információkra összpontosítunk a fehér kalappal, nehézségeket, veszélyt keresünk a feketével, és friss ötleteket keresünk a zöld kalappal).

A gondolkodás 6 eltérő aspektusát szemlélteti szimbolikusan ez a módszer, amelyben (az ego és a zűrzavar kiiktatásával) képes egyszerre -azonos időben- egy közös nézőpont felé irányítani minden résztvevő gondolkodását.

A kalapokat tetszés szerint bármikor lehet cserélni, amivel a gondolkodás irányultságait is tetszés szerint tudják változtatni.

Bono, hat színes kalappal határozta meg a 6 gondolkodási síkot (irányt) ezek a következő színekből állnak: fekete, kék, fehér, sárga, piros, zöld.

Nincs kötött sorrend a kalapok viselésében, a helyzettől függően lehet megválasztani, váltogatni a felhasználásukat. A sorrendet a csoportmunka elején a kék kalapot viselő mentor állíthatja be.

A kalapok szimbolikus jelentéstartalma:

Zöld kalap: Zöld a növények színe, a bőséget, a termékenységet jelképezi. Továbbá jelenti az új ötleteket, a kreativitást és a lehetőségeket is. A zöld kalap használata során a résztvevők, ha nem jut eszükbe semmi kreatív, vagy új ötlet, akkor nem szólhatnak meg. Ezt a kalapot viselve arra kell törekedni, hogy új ötletek kerüljenek elő, és az alternatívákat, ismereteket fontolják meg.

Fekete kalap: komoly szemléletmód, komorság, és sötétség jellemzi. Ezért a használatakor nagyon kritikusnak kell lenni. Viselésékor a hibáit és gyengeségeit kutatjuk az ötletnek. Ez a kalap, ahogy a színe is sugallja, csak negatív attitűddel jár. Ezért nagy körültekintéssel kell használni, alkalmazni. Jelenléte, alkalmazása nagyon fontos, mert fontos dolgokra világíthat rá, ugyanakkor nem szabad túlzásokba sem esni, mert az ötlet megvalósulását, kimenetelét kockáztathatja.

Piros kalap: A piros szín a meleget, és a tüzet szimbolizálja. A piros kalap pedig intuíciót, érzelmeket, érzéseket jelképez, azaz az emocionális attitűdöt képviseli. Továbbá hozzá tartoznak a félelem és düh asszociációi is. A kalap rövid ideig használható, mert csak az érzelmek feltárásának, megismerésének szempontjából lesz alkalmazva.

Fehér kalap: A fehér tárgyilagos, és semleges olyan, mint egy tiszta üres lap. A fehér kalap viselésékor adatokkal, tényekkel, foglalkoznak, azaz az információkkal. Az információk tartalmával és a még hiányzó adatokkal foglalkozik, valamint azzal, hogy honnan és hogyan férjen hozzá. A fehér kalap viselésékor lehet kérdezni. Amennyiben a résztvevőknek egymással ellentmondó információik lennének, akkor sincs konfrontálódás, hanem lejegyzésre kerül mindegyik a későbbi feldolgozáshoz.

Kék kalap: A kék az égbolt színe, ugyanakkor a hideget is jelképezi. A kék kalapot viselve szervezési folyamatokkal, a többi kalap koordinálásával hatékony összerendezésével foglalkozik. A kalap használata kontroller (ellenőrző, irányító) szerepkört teremt, amely a gondolkodási folyamatok irányításáért és szervezéséért felelős. Ezért a kék kalap az ellenőrzés, valamint a folyamat irányításáért felel. A csoportmunka kezdetén a kék kalap meghatározza a kalapok alkalmazásának sorrendjét, illetve a csoportban a „tréner” (vezető) szokta a kék kalapot viselni. A csoportmunka legvégén pedig az ő feladata az is, hogy az eredményeket összegezza és a csoport elé tárja, majd meghatározza az ezzel kapcsolatos feladatokat.

Sárga kalap: A sárga, optimista, és vidám, a napfényre lehet asszociálni. A sárga kalap ezért a pozitív gondolkodást, attitűdöt és a reményt képviseli. Csak a pozitív dolgokkal foglalkozik. Az elképzelések megvalósításának lehetőségeivel és annak előnyös értékeivel foglalkozik. Kutatja, keresi a valódi és őszinte értékeket mindenben.

A kalapok használata

Két módon lehet használni a kalapokat.

-Amikor csak egyetlen konkrét megközelítésre van szükség (akkor a kalapokat külön-külön is lehet használni)

-Amikor egy problémára akarunk megoldást, vagy egy adott témát akarunk feltárni
-Illetve ezeket használhatják egymás után is.

A hat kalap módszer hatalmas előnye, hogy a megbeszélések idejét jelentősen lecsökkenti. Továbbá az irányok megjelölésével mederbe tereli és tartja a gondolatokat, miközben fókuszálja is azokat. A csoportmunka hatékonyságát növeli ha időkeretet adnak meg a teljes feladat elvégzésére és koordinálva van (szervezett keretek között folyik) a tevékenység a mentor által. Hatékonyságnövelő

az is, hogy az egokat kiküszöböli, nem ad lehetőséget semmilyen formában az erő vagy tudás fölényes alkalmazására.

5. Összefoglalás

A kreativitás fejlesztésére, javasolt technika, a jobbagyféltekés rajzolás elsajátítása, ami egy szemléletváltással egybekötött rajztechnikai alapismeretű, ugyanakkor az eredményei, önmagukért beszélnek, villámgyors és döbbenetesen látványos, érdemes mindenkinek kipróbálnia. Interneten elérhető. (Betty Edwards a módszer szerzője) (I/6.)

Több jól is alkalmazható kipróbált módszer ismert nézzen körbe környezetében és keressen néhányat, tájékozódjon felőlük és próbáljon is ki párat, amelyek elnyerték tetszését. Könyvek után is érdeklődhet persze személyiség, kreativitást fejlesztő írott munkákat az interneten is fel lehet lelteni, használja az internetes keresőalkalmazásokat. Néhány módszer: a SCAMPER módszer a brainstorming, (ötletroham), hat kalap módszer TRIZ módszer, a véletlen szavak módszere a fordított brainstorming, az elmetérképezés, a „miért”-sorozat módszer, stb.

6. Ellenőrző kérdések

Jelölje meg az alábbi állításokról, hogy melyik igaz (I) és melyik hamis (H)!

- A vállalkozói attitűd lehet negatív, pozitív, semleges. (I)
- A kreativitás fejlesztése révén könnyebben oldok meg hétköznapi feladatokat (I)
- Az konstruktivista vállalkozói nézetben a vállalkozó fejlesztő, pozitív ötletekkel előálló hozzáállással rendelkezik. (H)
- A jó ötlethez nélkülözhetetlen a megfelelő kompetencia. (H)
- Az ötlet megválasztásban az a jó, hogy gyorsan, már az elején lehet tudni, hogy jó, vagy rossz, ezért egyből el lehet dönteni, érdemes-e energiát, pénzt ráfordítani vagy sem. (H)
- A kritikai gondolkodás negatív attitűdöt alakít ki hosszú távon, ezért csak rövid távon érdemes alkalmazni (H)
- Kistarcsai Kft. helyi szállítás-kereskedelmi és kapcsolati láncának fogalmi térképen megtalálható a Kistarcsai szállítmányozási útvonal hálózat, ezért is előnyös ilyen térképeket készíteni. (H)
- A problémamegoldó gondolkodás lassú és időigényes módszer, amint ezt a hat kalapos módszer is igazolja (H)
- A kreativitást fejlesztése a legfontosabb kompetencia a megfelelő vállalkozói attitűdhez, nem véletlen, hogy erre kell a legtöbb energiát és időt is fordítania. (H)
- Akkor válhatok csak sikeres vállalkozóvá, ha sikerült megszerezniem a vállalkozói attitűdhez fontos elemeket (az összes kompetenciáját) (H)

7. Felhasznált irodalom

Rogers, Carl: Valakivé válni, A személyiség születése, Edge, 2000, Budapest 2003

Donald O.Hebb A pszichológia alapkérdései, Gondolat-tervium, Budapest, 1995.

Kővári Istvánné – Bogáthné Erdődi Judit (2010): Projektpedagógia segédlet a kompetencia alapú felsőoktatás módszertani megújuláshoz. Nyugat-magyarországi Egyetem. Pdf-e-book
Pietrasinski, Zbigniew: A helyes gondolkodás pszichológiája, Gondolat, Bp. 1967.
Dr.Obermayer-KovácsNóraésMagyarDánie, Korszerűprobléma-megoldási módszerek, Nyugatmagyarországi Egyetem, 2012
Rác, J. Hat gondolkodó kalap - A párhuzamos gondolkodás hat szakasza, Penguin Books
de Bono, E.: Gondolkozz! mielőtt túl késő, HVG Könyvek, 2009 p. 79-86
Kaszás, György: Gondolkodjunk, mert vagyunk! 12 kreatív problémamegoldó módszer, HVG Kiadó, 2011.

8. Internetes hivatkozások

I/1.<http://monda.eu/hu/modules/thinking/4>

I/2. Fogalmi háló, fogalmi térkép elkészítésének leírása:

I/3.<https://tanczostibor.wordpress.com/2013/03/26/fogalmi-halok-szemantikai-terkep-gondolathalo/>

I/4.Juhászné Klér Andrea, Klér Andrea, Problémamegoldó folyamatok,2011, Szent István Egyetem (<http://docplayer.hu/8743628-Problemamegoldo-folyamatok-juhaszne-kler-andrea-kler-andrea.html>)

I/5.http://mentaltraining.blog.hu/2017/02/22/a_jobb_es_bal_agyfelteke_titkai

I/6.<http://gyuricskofamily.hu/wp-content/uploads/2015/04/Betty-Edwards-Jobb-agyf%C3%A9ltek%C3%A9s-rajzol%C3%A1s.pdf>

I/7. http://index.hu/tudomany/altudomany/2013/11/18/dominanal_az_agyfelteke_csak_nem_ugy/

I/8. <http://www.oracler.ro/fodlink/a%20kreativ%20szemely.html>

9. Képek forrása

1. kép: https://www.next-action.eu/wp-content/uploads/2013/05/iStock_theThinker1.jpg

2. kép:

https://mchsgovt.wikispaces.com/file/view/population_and_pollution_mindmap.jpg/175671623/800x547/population_and_pollution_mindmap.jpg